

**Procedury działań wychowawczych
i opiekuńczych oraz prewencyjnych
i interwencyjnych wobec młodzieży obowiązujące
w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1
im. rtm. Witolda Pileckiego
w Piotrkowie Trybunalskim**

Podstawa prawna działań interwencyjnych:

- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz.228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002r. Nr 11 poz.109 z późn. zm. oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą)
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. Nr 35, poz.230 z p. zm. - tekst jednolity z dnia 22 lipca 2002r., Dz.U. Nr 147, poz. 1231 oraz z dnia 28 marca 2007r., Dz.U. Nr 70, poz.473)
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198 z późn. zm.– Dz.U. 2010r. Nr 143, poz.962)
- *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji* (Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm.)
- *Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty* (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.)
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem* (Dz. U. Nr 26, poz.226)
- *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.*

WSTĘP

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem i prostytutką stały się żywym prawem, według którego rozwiązuje się w szkole sytuacje trudne. Ich obligatoryjny charakter jest szkołom narzucony przez prawo oświatowe i wynika z zapisu w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. W § 9 obligują one wszystkie placówki oświatowe do informowania rodziców i policji o sytuacjach kryzysowych w szkole. Natomiast w § 10 do opracowania (zgodnie ze statutem) strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

Nauczyciele zobowiązani są do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy wykonywaniu swoich działań.

Zgodnie z art. 63 ust. 1 Karty Nauczyciela nauczyciel podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w kodeksie karnym. Organ prowadzący szkołę i dyrektor szkoły są zobowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy jego uprawnienia zostaną naruszone.

Demoralizacja jest to zespół różnych negatywnych zachowań manifestowanych przez nieletnich występujących systematycznie i mających utrwalony charakter. Wg *Słownika języka polskiego* to rozprężenie, zwłaszcza moralne, zepsucie, rozluźnienie dyscypliny, karności, a w świetle przepisów Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (u.p.n.) oznacza szczególnie intensywną i względnie trwałą postać nieprzystosowania społecznego.

Przykłady przejawów demoralizacji:

- nierealizowanie obowiązku nauki – wagary;
- spożywanie alkoholu;
- używanie środków odurzających- narkotyki, dopalacze, inne substancje psychoaktywne;
- palenie papierosów;
- używanie wulgarnych słów;
- ucieczki z domów;
- naruszenie zasad współżycia społecznego;
- popełnienie czynu karalnego do 13 roku życia.

Definicje

Nieletni: Osoba w wieku od 13 do 17 roku życia, która popełniła czyn karalny.

Osoba do 18 roku życia zagrożona demoralizacją.

Młodociani: Osoby od 17 do 21 roku życia, które za popełnione przestępstwa i wykroczenia odpowiadają na takich samych zasadach jak dorośli, nawet wtedy, gdy jeszcze są uczniami szkół.

Czyny karalne najczęściej popełniane przez dzieci i młodzież na terenie szkół:

- kradzieże (telefony komórkowe, kurtki, plecaki, pieniądze...);
- bójki, pobicia, uszczerbek na zdrowiu;
- uszkodzenie rzeczy – niszczone jest mienie szkoły i mienie innych uczniów;
- przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- rozboje, wymuszenia, kradzieże;
- groźby karalne.

WYKAZ PROCEDUR:

- I. Procedury postępowania w przypadku zachowania świadczącego o demoralizacji.
- II. Procedury postępowania w sytuacji gdy uczeń jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków
- III. Procedury postępowania w przypadku znalezienia narkotyków na terenie szkoły.
- IV. Procedury postępowania w przypadku posiadania przez ucznia narkotyków.
- V. Procedury postępowania wobec ucznia- sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.
- VI. Procedury postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.
- VII. Procedury postępowania w przypadku tendencji samobójczych ujawnionych przez ucznia.
- VIII. Procedury postępowania, gdy szkoła otrzymała informację o zamiarze dokonania przez ucznia samobójstwa.
- IX. Procedury postępowania w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły.
- X. Procedury postępowania w kontaktach z mediami w sytuacji kryzysowej.
- XI. Procedury postępowania w przypadku wypadku ucznia w szkole.

XII. Procedury postępowania podczas udzielania uczniom pierwszej pomocy przedmedycznej.

XIII. Procedury postępowania w przypadku kradzieży.

XIV. Procedury postępowania w przypadku ucznia agresywnego:

- Procedury zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie).
- Procedury postępowania w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły.
- Procedury zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.).
- Procedury postępowania w przypadku zaistnienia rękoczynów lub rozboju z użyciem niebezpiecznych narzędzi.
- Procedury postępowania w sytuacjach zachowania przemocowego ze strony uczniów (powtarzające się dręczenie psychiczne i fizyczne, zastraszanie, zjawisko tzw. „fali”, pobicia, wyzywanie, itp.).
- Procedury postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, kastet itp.).
- Procedury postępowania w przypadku uzyskania informacji o wyłudzeniu lub zastraszaniu.

XV. Procedury postępowania w sytuacji wystąpienia przestępczości seksualnej na terenie szkoły.

- XVI. Procedury postępowania w przypadku naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły.
- XVII. Procedury postępowania w sytuacji zakłócenia toku lekcji przez ucznia.
- XVIII. Procedury postępowania w przypadku dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności.
- XIX. Procedury postępowania w sytuacji ujawnienia przypadku cyberprzemocy na terenie szkoły.
- XX. Procedury postępowania wobec ofiary cyberprzemocy.
- XXI. Procedury postępowania w przypadku otrzymania informacji o tym, że rodzice ucznia (niepełnoletniego) wyjechali za granicę, a dziecko pozostało bez opieki
- XXII. Procedury postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły w czasie zajęć.
- XXIII. Procedury postępowania wobec uczniów palących papierosy i e- papierosy.
- XXIV. Procedury postępowania wobec uczniów korzystających z telefonów komórkowych, smartfonów itp. podczas lekcji.
- XXV. Procedury kontroli spełniania przez uczniów obowiązku nauki.
- XXVI. Procedury usprawiedliwiania nieobecności ucznia.
- XXVII. Procedury postępowania w przypadku zamachów terrorystycznych związanych z podłożeniem materiałów wybuchowych.

I. Procedury postępowania w przypadku zachowania świadczącego o demoralizacji.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązują ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informację o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
5. W sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

II. Procedury postępowania w sytuacji gdy uczeń jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

1. Nauczyciel, pracownik szkoły powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, ten informuje dyrektora oraz pedagoga szkolnego, który podejmuje rolę koordynatora działań.
2. Pedagog odizolowuje ucznia od reszty klasy (w pokoju pedagoga szkolnego lub pokoju pielęgniarki), ze względów bezpieczeństwa opiekę nad nim powierza pielęgniarce lub osobie przeszkolonej w udzielaniu pierwszej pomocy.
3. Wyznaczona przez dyrektora osoba wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej. Lekarz decyduje o ewentualnej hospitalizacji ucznia.
4. Równocześnie wyznaczona osoba, najczęściej wychowawca klasy, zawiadamia o fakcie rodziców (opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły, określając jednoznacznie czas, w jakim ma to nastąpić.
5. Jeżeli rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub narkotyków odmawiają przyścia do szkoły bądź nie zgłaszają się po niego w wyznaczonym czasie, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem

daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób, pedagog, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, zawiadamia najbliższą jednostkę policji.

6. W przypadku jednoczesnego posiadania przez ucznia narkotyków – szkoła zawiadamia policję.
7. Jeżeli na terenie szkoły powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków, to jest objaw pogłębiającej się demoralizacji. W takiej sytuacji postępowanie określa procedura dotycząca zachowań wskazujących na demoralizację.
8. W stosunku do ucznia wychowawca klasy podejmuje działania zgodne ze Statutem Szkoły.
9. Wychowawca klasy przekazuje rodzicom (opiekunom) informację na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
10. Pedagog szkolny przeprowadza (po pewnym czasie) rozmowę z uczniem i jego rodzicami w celu przeanalizowania całego wydarzenia i ustalenia sposobów zapobiegania takim sytuacjom w przyszłości.
11. Pedagog szkolny informuje rodziców (opiekunów), że w sytuacji kolejnego incydentu szkoła powiadomi Sąd Rodzinny.

III. Procedury postępowania w przypadku znalezienia narkotyków na terenie szkoły.

Jeżeli nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk, podejmuje następujące kroki:

1. Zawiadamia dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego, który przejmuje rolę koordynatora działań.
2. Pedagog wspólnie z dyrektorem lub innym nauczycielem komisyjnie zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem.
3. W porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję.
4. Podejmuje próbę ustalenia (jeśli to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona substancja.
5. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

6. Jeżeli otrzymaliśmy wiadomość, że narkotyk jest w posiadaniu ucznia, należy go odizolować w wyznaczonym do tego wcześniej pomieszczeniu. W obecności komisji, w której skład wchodzi dyrektor, pedagog i wychowawca, należy zażądać okazania zawartości plecaka i kieszeni. Nie wolno samodzielnie dokonywać przeszukania, gdyż czynność ta jest zarezerwowana wyłącznie dla przedstawicieli policji.

IV. Procedury postępowania w przypadku posiadania przez ucznia narkotyków.

Jeżeli nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, podejmuje następujące kroki:

1. Zawiadamia o swoich spostrzeżeniach wychowawcę, dyrektora szkoły oraz pedagoga, który przejmuje rolę koordynatora działań.

2. Zawiadamia policję o znalezieniu substancji przypominającej narkotyki, (dalsze działania szkoły kontynuowane są po przeprowadzeniu procedury przez policję).
3. Całe zdarzenie i wszystkie ustalenia pedagog dokumentuje w formie dokładnej notatki wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
4. Wychowawca powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole
5. Wychowawca w porozumieniu z dyrekcją ustala sankcje (zgodnie ze Statutem Szkoły) wobec ucznia.
6. Wychowawca klasy przekazuje rodzicom (opiekunom) informację na temat wyciągniętych konsekwencji w stosunku do ucznia.
7. Pedagog szkolny przeprowadza (po pewnym czasie) rozmowę z uczniem i jego rodzicami w celu przeanalizowania całego wydarzenia i ustalenia sposobów zapobiegania takim sytuacjom w przyszłości.

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii- w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychoaktywnych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia, jeśli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego.

V. Procedury postępowania wobec ucznia- sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia – sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub dowodów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

VI. Procedury postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

CZYNY KARALNE np.:

- udział w bójce lub pobiciu;
- doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania lub poddania się innej czynności seksualnej;
- znęcanie się;
- naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza;
- podrabianie dokumentów;
- kradzież;
- kradzież z włamaniem;
- rozbój;
- kradzież rozbójnicza;
- wymuszenie rozbójnicze;

- przywłaszczenie;
- oszustwo;
- rozpijanie małoletniego (dostarczanie alkoholu, ułatwianie spożycia, nakłanianie do spożycia);
- posiadanie, udzielanie, nielegalny obrót i nakłanianie do używania narkotyków.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję lub Sąd Rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk)

VII. Procedury postępowania w przypadku tendencji samobójczych ujawnianych przez ucznia.

1. Rozpoznanie przez nauczycieli złego stanu emocjonalnego ucznia bądź symptomów świadczących o możliwości popełnienia samobójstwa.
2. Każdy nauczyciel, który posiada informacje o myślach lub tendencjach samobójczych ujawnianych przez ucznia niezwłocznie informuje o tym pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły zachowując przy tym atmosferę spokoju i dyskrecji.
3. Uczeń pozostaje pod opieką pedagoga szkolnego do czasu przybycia rodziców.
4. Wychowawca lub pedagog wzywa rodziców i informuje o sygnałach świadczących o możliwości popełnienia przez ucznia samobójstwa oraz

o konieczności zapewnienia dziecku specjalistycznej pomocy. Następuje przekazanie dziecka rodzicom.

5. Zwołanie Zespołu Wychowawczego składającego się ze wszystkich nauczycieli i podjęcie działań, mających na celu udzielenie pomocy uczniowi.
6. Uczeń jest szczególnie obserwowany przez nauczycieli i pedagoga szkolnego oraz otoczony opieką. W pracy z uczniem wszyscy nauczyciele realizują zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej.
7. Szkoła pozostaje w stałym kontakcie z rodzicami ucznia. Rodzice zobowiązani są do zgłaszania szkole każdej planowanej nieobecności dziecka.
8. Kadra pedagogiczna nie podejmuje wobec ucznia działań przekraczających kompetencje zawodowe.

VIII. Procedury postępowania w przypadku, gdy szkoła otrzymała informacje o zamiarze dokonania przez ucznia samobójstwa.

1. W przypadku uzyskania informacji o zamiarze dokonania przez ucznia samobójstwa wychowawca, pedagog szkolny sprawdzają, czy uczeń jest w szkole i zapewniają mu niezbędną opiekę, wzywają pielęgniarkę.
2. Wychowawca/pedagog wzywa do szkoły rodziców lub opiekunów prawnych oraz informuje ich o konieczności zapewnienia dziecku stałej opieki.

3. Przybyły rodzic przejmuje opiekę nad uczniem i zostaje poinformowany o konieczności zapewnienia dziecku opieki psychiatrycznej i pomocy psychologicznej.
4. Jeśli kontakt z rodzicami ucznia jest niemożliwy zostaje wezwana karetka pogotowia, a uczeń jest przekazany pod opiekę lekarską.
5. Jeżeli uczeń nie jest obecny w szkole wychowawca lub pedagog niezwłocznie kontaktują się z rodzicami i powiadamiają policję. W miarę możliwości należy zebrać informacje od osób, które mogą posiadać wiedzę co do okoliczności sprawy.
6. Kadra pedagogiczna nie podejmuje wobec ucznia działań przekraczających własne kompetencje zawodowe.

IX. Procedury postępowania w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły.

1. W zależności od sytuacji nauczyciel, wychowawca czy inny pracownik szkoły powinien ustalić i potwierdzić zdarzenie.
2. Uczniowi należy zapewnić opiekę, nie wolno pozostawić go samego.
3. Należy powiadomić dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego, wezwać pielęgniarkę.
4. Wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców i wzywa ich do szkoły.
5. W razie konieczności należy wezwać pogotowie.
6. Zapewnić uczniowi pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

7. Rodzice otrzymują pisemną informację o konieczności zapewnienia dziecku szczególnej opieki oraz o możliwościach specjalistycznej pomocy.
8. Kadra pedagogiczna nie podejmuje wobec ucznia działań przekraczających własne kompetencje zawodowe.

X. Procedury postępowania w kontaktach z mediami w sytuacji kryzysowej.

Osoba, do której zwracają się przedstawiciele mediów:

1. Nauczyciel nieupoważniony przez dyrektora nie udziela informacji.
2. Zawiadamia niezwłocznie dyrektora.
3. Kieruje przedstawiciela mediów do dyrektora.
4. Dyrektor udziela niezbędnych informacji.
5. W szczególnych przypadkach dyrektor udziela pełnomocnictwa wybranym osobom do udzielania informacji mediom.

XI . Procedury postępowania w sytuacji wypadku ucznia w szkole.

1. W sytuacji wypadku należy udzielić uczniowi pierwszej pomocy w zależności od potrzeb (np. unieruchomienie kończyny, założenie opaski uciskowej, sztuczne oddychanie).
2. Nauczyciel informuje dyrektora szkoły o zaistniałym wypadku.
3. W zależności od potrzeby należy wezwać lekarza lub karetkę pogotowia.

4. Wychowawca zawiadomienia rodziców o wypadku.
5. Nauczyciel obserwuje poszkodowanego do momentu przyjazdu karetki pogotowia.
6. Dalsze postępowanie prowadzi dyrektor szkoły zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

XII. Procedury udzielania uczniom pierwszej pomocy przedmedycznej.

1. Pierwszej pomocy udziela uczniom pielęgniarka szkolna.

1. Pod nieobecność pielęgniarki szkolnej pomocy uczniom udziela wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły.
2. Pierwsza pomoc przedmedyczna w przypadku osób nie posiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia ucznia w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
3. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem (opiekunem prawnym) ucznia lub lekarzem.
4. W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńcze z większą grupą uczniów jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna

dla pozostałych uczniów. Pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne!

5. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy należy bezzwłocznie poinformować dyrektora lub zastępcę dyrektora szkoły. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz w razie konieczności, pogotowie ratunkowe.
6. Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za ucznia. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

Pomoc w przypadku ataku astmy:

1. podajemy lek (tylko po konsultacji z lekarzem);
2. uspakajamy chorego;
3. rozpinamy zbyt ciasną odzież;
4. otwieramy okna;
5. pomagamy w przyjęciu pozycji najdogodniejszej dla ucznia (półsiedzącej);
6. zwracamy uwagę na oddech (ma być wolny i głęboki – oddychamy razem z uczniem);
7. wzywamy specjalistyczną pomoc, gdy objawy nie ustępują.

Pomoc w przypadku ataku padaczki:

1. układamy ucznia na boku;
2. chronimy mu głowę;

3. zabezpieczamy miejsce, usuwamy niebezpieczne przedmioty;
4. nie wkładamy nic do ust;
5. zapewniamy spokój uczniowi;
6. wzywamy pogotowie ratunkowe, gdy stan ucznia wyraźnie pogarsza się (atak trwa zbyt długo).

Pomoc w przypadku ucznia z cukrzycą:

1. Zapewnienie uczniowi poczucia bezpieczeństwa, akceptacji oraz tolerancji, przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji.
2. Natychmiastowe udzielenie pomocy w przypadku ciężkiej hipoglikemii
3. Pozwolenie uczniowi na wypicie soku lub spożycie przekąski traktowanej jako dodatkowe węglowodany niezbędne w przypadku wystąpienia hipoglikemii (niedocukrzenia).
4. Zapewnienie uczniowi możliwości natychmiastowego zbadania poziomu cukru w sytuacji, gdy zgłasza ono złe samopoczucie.
5. Zapewnienie (w miarę możliwości) odpowiednich i dyskretnych warunków do badania poziomu cukru i podania insuliny penem.
6. Zapewnienie uczniowi odpowiedniego miejsca do przechowywania wszelkich środków i akcesoriów niezbędnych do prowadzenia cukrzycy.
7. Umożliwienie uczniowi korzystania z toalety w każdym czasie i w każdej sytuacji.
8. Nawiązanie ścisłej współpracy z rodzicami/opiekunami ucznia. Konieczne jest informowanie rodziców z wyprzedzeniem o wszelkich zmianach w planie pracy szkoły wpływających na zmianę czasu spożywania posiłków, planowanych wyjściach poza szkołę, wycieczkach oraz o zajęciach wymagających zwiększonego wysiłku fizycznego.

9. Umożliwienie kontaktu z personelem medycznym na życzenie ucznia oraz natychmiastowego kontaktu z rodzicem, gdy zachodzi taka potrzeba.

XIII. Procedury postępowania w przypadku kradzieży.

1. Poszkodowany uczeń zgłasza kradzież nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi, dyrektorowi lub pracownikowi szkoły.
2. Następuje wyjaśnienie okoliczności zajścia kradzieży:
  - w przypadku kradzieży przedmiotów o znikomej wartości sytuacja wyjaśniana jest między poszkodowanym a wychowawcą;
  - w przypadku kradzieży wartościowych przedmiotów o zajściu informowany jest dyrektor/wicedyrektor szkoły i pedagog.
3. W każdym przypadku kradzieży wychowawca informuje rodziców obu stron zajścia oraz pedagoga.
4. Wychowawca lub pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem.
5. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w zeszycie wychowawcy.
6. W szczególnych przypadkach (decyduje dyrektor/wicedyrektor) powiadamiana jest Policja lub Sąd rodzinny.
7. Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w Statucie Szkoły.

Działania interwencyjne w przypadku dokonania kradzieży, gdy nie znamy sprawcy:

- 1) zabezpieczamy miejsce zdarzenia, dowody, przedmioty;

- 2) powiadamiamy dyrektora, wychowawcę i pedagoga szkolnego;
- 3) ustalamy świadków zdarzenia i okoliczności czynu;
- 4) w porozumieniu z dyrektorem pedagog szkolny zawiadamia policję ,
pedagog szkolny sporządza szczegółową notatkę.

XIV. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

1. W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły, natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu najbliższej znajdującej się osobie dorosłej:

- pracownikowi szkoły;
- nauczycielowi;
- pedagogowi szkolnemu;
- wychowawcy;
- dyrektorowi szkoły.

1. W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek podporządkować się do poleceń wszystkich pracowników szkoły.

Procedury zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie).

Pracownik szkoły:

1. Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusję, przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdziela strony.
3. Ustala granice: nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie, jako osoby interweniującej.
4. Ocenia zagrożenia i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji.
5. Rozmawia z uczniem – zwraca uwagę na jego niewłaściwe zachowanie.
6. Zgłasza zaistniałe zdarzenie wychowawcy klasy.

Wychowawca:

1. Rozmawia z uczniem.
2. Informuje o zdarzeniu pedagoga szkolnego.
3. Gdy dane zdarzenie powtórzy się więcej niż 3 razy – następuje upomnienie wychowawcy i odpowiedni zapis w dzienniku elektronicznym.
4. Gdy uczeń nadal nie reaguje na upomnienie następuje poinformowanie rodziców o zaistniałym fakcie.
5. W przypadku braku poprawy uczeń otrzymuje upomnienie dyrektora szkoły oraz obniżenie oceny z zachowania.

Procedury postępowania w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły.

1. Nauczyciel obecny przy zajściu wydaje nakaz natychmiastowego zaprzestania bójki, w razie potrzeby rozdziela uczniów przy pomocy innego nauczyciela lub pracownika szkoły.

2. W przypadku obrażeń na ciele, niepokojącego stanu zdrowia ucznia, nauczyciel w pierwszej kolejności powiadamia dyrektora szkoły i pielęgniarkę, pielęgniarka w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły powiadamia pogotowie ratunkowe.
3. Nauczyciel powiadamia wychowawcę i pedagoga, wychowawca rodziców ucznia poszkodowanego.
4. W przypadku braku obrażeń i niepokojących objawów nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga, którzy przeprowadzają rozmowę z uczestnikami bójki.

Procedury zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.)

Pracownik szkoły:

1. Zdecydowanie, stanowczo słownie, nie wdając się w dyskusje, przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdziela strony.
3. Ustala granice: nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Ocenia zagrożenia i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji.
5. Udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia.
6. W razie konieczności wzywa pomoc medyczną.

7. Wzywa wychowawcę (w przypadku jego nieobecności pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły lub jego zastępcy) i rozpoczyna procedury wobec sprawcy zdarzenia.

Wychowawca:

1. Powiadamia pedagoga oraz dyrekcję o zaistniałym zdarzeniu.
2. Powiadamia rodziców sprawcy i rodziców ofiary o zaistniałym zdarzeniu.
3. Rozmawia indywidualnie ze sprawcą zdarzenia – informuje go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad oraz o dalszym toku postępowania.
4. Uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły – odpowiedni zapis w dzienniku elektronicznym.
5. Uczeń ma obniżaną ocenę z zachowania.

Pedagog szkolny:

1. Ustala okoliczności zdarzenia – wysłuchuje stron.
2. W przypadku poważnego wykroczenia – w uzgodnieniu z dyrekcją szkoły wzywa policję, przeprowadza rozmowy z uczniem w obecności rodziców, wychowawcy i dyrektora szkoły;

Procedury postępowania w przypadku rozboju z użyciem niebezpiecznych narzędzi.

1. Rozdzielamy uczestników zajścia odizolowując ich.
2. Powiadamy wychowawcę, pedagoga lub innego nauczyciela, dyrektora szkoły.

3. W przypadku uszkodzenia ciała - w uzgodnieniu z dyrekcją szkoły wzywamy Policję.
4. Ustalamy okoliczności i przyczynę zdarzenia.
5. Pedagog zabezpiecza dowody przestępstwa, aby przekazać je Policji (np.. nóż lub inne narzędzia).
6. Wychowawca wzywa rodziców (prawnych opiekunów) uczniów biorących udział w zdarzeniu (ofiary i sprawcy).
7. Pedagog sporządza notatkę o zdarzeniu.

Procedury postępowania w sytuacjach zachowania przemocy ze strony uczniów (powtarzające się dręczenie psychiczne i fizyczne, zastraszanie, zjawisko tzw. „fali”, pobicia, wyzywanie, itp.).

W tym przypadku stosuje się procedury takie jak w przypadku zachowania agresywnego o dużej szkodliwości.

Procedury postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, kastet itp.):

Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do:

1. Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma obowiązek oddać niebezpieczny przedmiot do depozytu).
2. Powiadomienia wychowawcy klasy oraz pedagoga szkolnego.
3. W przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie Regulaminu Szkolnego - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia konieczne jest natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły i podjęcie działania

zmierzającego do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom, odizolowanie ucznia.

4. Wychowawca wzywa rodziców do szkoły, informuje ich o konsekwencjach czynu.
5. Wezwanie Policji.
6. Rewizja przeprowadzona przez Policję w obecności rodziców ucznia.
7. Powiadomienie kuratora sądowego, gdy uczeń jest pod jego opieką.
8. Nagana Dyrektora szkoły; obniżenie oceny z zachowania.

Procedury postępowania w przypadku uzyskania informacji o wyłudzeniu lub zastraszaniu.

1. Osoba interweniująca zawiadamia wychowawcę klasy (jeżeli jest nieobecny, pedagoga szkolnego) i dyrektora szkoły.
2. Wychowawca klasy powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów ucznia poszkodowanego jak i sprawcy.
3. Przeprowadzenie rozmowy ze sprawcą i osobą poszkodowaną w obecności dyrektora szkoły (lub pedagoga szkolnego).
4. Pedagog przeprowadza rozmowy z rodzicami ucznia poszkodowanego i rodzicami sprawcy wyłudzenia lub zastraszenia.
5. Decyzją dyrektora szkoły i po konsultacji z rodzicami należy zawiadomić Policję, która w dalszej kolejności prowadzi postępowanie wyjaśniające.
6. Jeśli uczeń objęty jest dozorem kuratora sądowego to pedagog informuje kuratora o przypadkach wyłudzenia lub zastraszenia.

XV. Procedury postępowania w przypadku przestępczości seksualnej (w tym przestępstwo zgwałcenia, zmuszanie do innych czynności seksualnych np. molestowanie).

1. Nauczyciele, wychowawca klasy powinien zapewnić bezpieczeństwo osobie pokrzywdzonej.
2. W razie potrzeby należy udzielić pierwszej pomocy.
3. Oddzielić poszczególnych sprawców od siebie i od ofiar, zachować dyskrecję, zabezpieczyć miejsce zdarzenia i ewentualne przedmioty związane ze zdarzeniem, ograniczyć do minimum kontakt osób postronnych ze śladami zdarzenia.
4. Powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
5. W razie konieczności wezwać Pogotowie Ratunkowe.
6. Powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów sprawców i ofiar.
7. Powiadomić Policję.
8. Zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom przez odizolowanie (w miarę możliwości ująć sprawców).
9. Udzielić wsparcia emocjonalnego .
10. Powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związaną ze zdarzeniem.

XVI. Procedury postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, rzucanie przedmiotami, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

1. Powiadomienie dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego
2. Dyrektor powiadamia Policję.
3. Wychowawca wzywa rodziców w trybie natychmiastowym do szkoły.
4. Wobec sprawcy stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
5. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajęcia.

XVII. Procedury postępowania w przypadku zakłócania przez ucznia toku lekcji.

Definicja: Przez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych: (wulgarnie zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

Nauczyciel:

1. Słowne zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie ucznia.
2. Próba uspokojenia sytuacji w klasie.
3. W przypadku konfliktu między uczniami – rozdzielanie stron.
4. W przypadku braku reakcji ze strony ucznia - poinformowanie o dalszych

konsekwencjach zgodnych ze Statutem Szkoły.

5. Powiadomienie wychowawcy klasy po zakończeniu lekcji.

Wychowawca:

1. Rozmowa wychowawcy klasy z uczniem, zwrócenie mu uwagi na niewłaściwe zachowanie i przedstawienie dalszych konsekwencji postępowania.
2. W przypadku powtórzenia się zachowania lub czynu o dużej szkodliwości –upomnienie, sporządzenie odpowiedniej adnotacji w dzienniku elektronicznym.
3. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły i pedagoga szkolnego.
4. Obniżenie oceny z zachowania.
5. Konsekwencje: zgodne ze Statutem Szkoły.

Pedagog szkolny:

1. Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na realizację lekcji, wysyła on przewodniczącego samorządu klasowego z informacją do pedagoga szkolnego, a w przypadku gdy go nie zastanie, do sekretariatu szkoły. Sekretariat zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania dyrekcji o zaistniałej sytuacji. Nauczyciel może również skorzystać w tej sytuacji z pomocy pracownika niepedagogicznego obsługującego dane piętro. Pracownik ten jest zobowiązany do udzielenia nauczycielowi wszelkiej pomocy.

2. Pedagog szkolny zobowiązany jest do udania się do sali wskazanej przez nauczyciela i ustalenia przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do odrębnego pomieszczenia, np. do gabinetu pedagoga lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora/wicedyrektora.
3. Pedagog szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia
4. Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole, na wniosek pedagoga wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu.
5. Jeżeli uczeń w rażący sposób złamał zasady, pedagog powiadamia dyrektora/wicedyrektora szkoły, wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły.
6. Jeżeli przyczyną zakłócenia toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach postępowania, należy postępować według tych procedur.

XVIII. Procedury postępowania w sytuacji dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności.

1. Zgłoszenie aktu wandalizmu do nauczyciela dyżurującego lub wychowawcy.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora/wicedyrektora szkoły przez nauczyciela lub wychowawcę.
3. Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia.
4. Dyrektor lub inna osoba upoważniona szacuje straty.

5. Wychowawca powiadamia rodziców i pedagoga szkolnego.
6. Wobec ucznia stosuje się sankcje zgodne ze Statutem Szkoły.
7. W szczególnych przypadkach powiadamiana jest Policja, o czym decyduje dyrektor/wicedyrektor.
8. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajęcia.

XIX. Procedury postępowania w sytuacji ujawnienia przypadku cyberprzemocy na terenie szkoły.

1. Niezwłoczne powiadomienie o tym fakcie dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia, zabezpieczenie dowodów oraz identyfikacja sprawcy, zablokowanie zamieszczonych w Internecie materiałów. Przy wykonaniu tych czynności należy skorzystać z pomocy nauczyciela informatyki.
3. Wezwanie rodziców ucznia.
4. Wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy cyberprzemocy oraz praca pedagogiczna nad zmianą jego postawy:
  - rozmowa z uczniem- sprawcą przemocy o jego zachowaniu;
  - sprawca otrzymuje jasny komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy;
  - uczeń zostaje zobowiązany do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci zamieszczonych materiałów.

5. W sytuacjach szczególnie drastycznych oraz w przypadku, gdy sprawcy nie udało się ustalić należy bezwzględnie powiadomić Policję oraz Sąd Rodzinny (dotyczy osoby niepełnoletniej).
6. Ofiarę cyberprzemocy należy otoczyć opieką.

XX. Procedury postępowania wobec ofiary cyberprzemocy.

1. Rozmowa z ofiarą i udzielenie jej wsparcia.
2. Poinformowanie dyrektora i pedagoga szkolnego.
3. Ujawnienie okoliczności zdarzenia (rodzaj wykorzystanego materiału, sposób rozpowszechniania, ustalenie sprawców i świadków zdarzenia).
4. Zabezpieczenie dowodów.
5. Poinformowanie rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu oraz o działaniach podjętych w tej kwestii przez szkołę. Udzielenie rodzicom porady i pomocy.
6. Zapewnienie pomocy psychologicznej poszkodowanemu uczniowi, skierowanie do poradni specjalistycznej.
7. Monitorowanie sytuacji ucznia.

XXI. Procedury postępowania w sytuacji otrzymania informacji o tym, że rodzice ucznia (niepełnoletniego) wyjechali za granicę, a dziecko pozostało bez opieki.

1. W sytuacji, kiedy do szkoły docierają sygnały o wyjeździe rodziców ucznia za granicę, kiedy dziecko zostaje bez opieki należy poinformować wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Osoby te w porozumieniu ze sobą przeprowadzają rozpoznanie środowiskowe pozwalające na uwiarygodnienie pozyskanych informacji.
3. Wychowawca klasy i pedagog szkolny kontaktują się z rodzicami ucznia poprzez współpracę z opiekunem faktycznym, pod opieką którego dziecko zostało pozostawione.
4. Wychowawca klasy i pedagog szkolny informują rodziców ucznia na temat zagrożeń i konsekwencji migracji zarobkowej i pozostawienia dziecka bez prawnej opieki, o konieczności uregulowania sytuacji prawnej w związku z pobytem za granicą, poprzez wyznaczenie dla dziecka opiekuna prawnego oraz o działaniach, jakie szkoła zgodnie z prawem będzie musiała zastosować w sytuacji niepodjęcia przez rodziców odpowiednich kroków.
5. Jeżeli mimo podjętych przez szkołę działań rodzice nie stosują się do zaleceń, a dziecko nadal jest bez prawnej opieki należy zawiadomić Policję lub Sąd Rodzinny.

XXII. Procedury postępowania w sytuacji samowolnego opuszczenia szkoły w czasie zajęć lekcyjnych lub zorganizowanych wyjazdów szkolnych.

1. Pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń samowolnie opuścił teren szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, a jeżeli ten jest nieobecny pedagogowi szkolnemu.

2. Uczeń otrzymuje uwagę w dzienniku elektronicznym.
3. W/w osoby niezwłocznie zawiadamiają rodziców i umawiają się na rozmowę.
4. Wychowawca oraz pedagog przeprowadzają rozmowę ostrzegawczą z uczniem w obecności rodzica.
5. Jeżeli podobna sytuacja powtórzy się pedagog zawiadamia dyrektora szkoły, który przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców.
6. W przypadku kolejnego samowolnego opuszczenia szkoły uczeń otrzymuje upomnienie, a następnie naganę dyrektora.

XXIII. Procedury postępowania nauczycieli w przypadku palenia papierosów i e-papierosów przez ucznia.

1. Bezwzględnie zakazuje się palenia, papierosów i e- papierosa na terenie szkoły, podczas wycieczek szkolnych, wyjść do kina ,itp.
2. Za nieprzestrzeganie zakazu palenia papierosów i e-papierosa na terenie szkoły , podczas wycieczek szkolnych, wyjść do kina, itp., grozi:
  - za pierwszym razem – uwaga wpisana do dziennika elektronicznego;
  - w przypadku kolejnego złamania w/w zakazu – uczeń będzie miał obniżoną ocenę z zachowania oraz mogą być wykorzystane inne procedury zgodnie ze Statutem Szkoły.

XXIV. Procedury postępowania przy złamaniu zakazu korzystania z telefonu komórkowego, smartfona oraz innych urządzeń rejestrujących i odtwarzających dźwięk i obraz.

1. Uczniów obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych, smartfonów i innych urządzeń rejestrujących i odtwarzających dźwięk i obraz w czasie lekcji. Aparaty powinny być wyłączone i schowane.
2. W przypadku nieprzestrzegania w/w zapisu telefon (lub inne w/w urządzenie) zostaje odebrany przez nauczyciela i zdeponowany u dyrekcji szkoły. Urządzenie musi być przez ucznia wyłączone. Nauczyciel, zostawiając telefon lub inne urządzenie u dyrekcji, dołącza informację, do kogo należy oraz z której klasy jest uczeń.
3. Za nieprzestrzeganie zakazu używania telefonu komórkowego (lub innego w/w urządzenia) na zajęciach lekcyjnych grozi:
  - za pierwszym razem – uwaga wpisana do dziennika elektronicznego;
  - w przypadku kolejnego złamania w/w zakazu – uczeń będzie miał obniżoną ocenę z zachowania oraz mogą być wykorzystane inne procedury zgodnie ze Statutem Szkoły.

XXV. Procedury kontroli spełniania przez uczniów obowiązku nauki

I. Podstawa prawna

Art. 15, 18, 19 Ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty ze zmianami (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)

II. Wstęp

Obowiązkowi nauki podlega każdy do ukończenia 18 roku życia .

Uczeń, który ukończył 18 lat i nie uczęszcza na zajęcia lekcyjne może po wyczerpaniu wszystkich kar statutowych zostać skreślony z listy uczniów.

Obowiązku nauki nie spełnia ten, kto :

- 1) w danym miesiącu z przyczyn nieusprawiedliwionych opuścił 50% zajęć dydaktycznych,
- 2) zrezygnował z nauki w szkole i nie podjął jej kontynuacji.

III. Cele

Zapewnienie umiejętności i profesjonalnych działań nauczycieli w przypadku nieobecności ucznia w szkole. Zapobieganie przypadkom wagarów szkolnych, unikania przez ucznia wybranych zajęć, nierealizowania obowiązku nauki.

IV. Zakres działań

Procedura obejmuje i reguluje działania związane z kontrolą spełniania przez uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim obowiązku nauki.

V. Osoby odpowiedzialne:

- 1) dyrektor szkoły,
- 2) wychowawca klasy,
- 3) pedagog szkolny,
- 4) rodzice ucznia (prawni opiekunowie)
- 5) nauczyciele

VI. Opis działań podejmowanych w ramach realizacji procedury:

A. Obowiązkiem rodziców w zakresie nadzoru nad wypełnieniem obowiązku nauki jest:

- 1) wykonanie czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły
- 2) nadzór nad regularnym uczęszczaniem dziecka do szkoły,
- 3) zapewnienie warunków, które umożliwią dziecku należyte przygotowanie się do zajęć szkolnych.

B. Obowiązkiem nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia edukacyjne w klasie jest:

- 1) kontrola obecności uczniów poprzez systematyczne sprawdzanie i dokumentowanie frekwencji uczniów,
- 2) informowanie wychowawców klas o przypadkach nieregularnego uczęszczania ucznia na dane zajęcia edukacyjne lub całkowitej absencji na nich – odnotowanie tego w dzienniku elektronicznym.

C. Obowiązkiem wychowawców klas w zakresie nadzoru nad spełnieniem obowiązku nauki przez wychowanków jest:

- 1) analiza frekwencji uczniów,
- 2) analiza przyczyn absencji uczniów na danych zajęciach głównie w przypadkach nieobecności na wybranych zajęciach lub długotrwałej nieobecności w szkole,
- 3) współpraca z rodzicami w zakresie wyjaśnienia przyczyn absencji ucznia w szkole.

Rozpoznanie przyczyn absencji ucznia przez wychowawców dotyczy:

- 1) nieobecności z powodu choroby,
- 2) nieobecności z powodu ważnych spraw rodzinnych lub osobistych,
- 3) nieobecności na wybranych zajęciach,
- 4) nieusprawiedliwionych nieobecności na zajęciach.

Do działań podejmowanych przez wychowawcę klasy w przypadkach określonych w punktach 3 i 4 należą:

- 1) rozmowa z rodzicami ucznia i uczniem oraz jego zobowiązanie do regularnego uczęszczania na zajęcia edukacyjne do szkoły (wychowawca odnotowuje interwencję w dokumentacji wychowawcy).
- 2) zgłoszenie (w formie pisemnej) sprawy pedagogowi szkolnemu w przypadku braku poprawy frekwencji ucznia.
- 3) w przypadku braku współpracy rodzica (opiekuna) z wychowawcą (rodzic nie uczestniczy w zebraniach i konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne, ignoruje telefoniczne informacje o potrzebie spotkania), przy braku pozytywnych efektów działań pedagoga szkolnego, wychowawca klasy przesyła listem poleconym upomnienie szkoły zawierające informację o nierealizowaniu przez dziecko obowiązku nauki oraz wezwanie do natychmiastowego skontaktowania się ze szkołą w terminie 7 dni od daty doręczenia upomnienia (kopię upomnienia wychowawca zostawia w dokumentacji klasy)

D. Obowiązkiem pedagoga szkolnego w zakresie nadzoru nad spełnianiem przez uczniów obowiązku nauki jest:

- 1) niezwłoczne wezwanie na rozmowę rodziców (prawnych opiekunów) ucznia celem wyjaśnienia przyczyn absencji i zobowiązania do jej regularnego

nadzorowania (sporządzenie notatki z rozmowy z rodzicem i uczniem w obecności wychowawcy klasy).

2) zobowiązanie ucznia do regularnego uczęszczania na wszystkie zajęcia (zalecenie prowadzenia przez ucznia dzienniczka frekwencji na każdej lekcji).

3) współpraca z kuratorem sądowym(dotyczy uczniów z nadzorem kuratora),

4) przy braku spodziewanej reakcji rodziców (opiekunów) pedagog szkolny w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły wysyła zawiadomienie do wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta), na terenie której mieszka uczeń, który nie ukończył 18 lat, o niespełnianiu obowiązku nauki (nieusprawiedliwiona nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50 % godzin).

E. Obowiązkiem dyrektora szkoły w zakresie nadzoru nad spełnianiem przez uczniów obowiązku nauki jest:

1) prowadzenie księgi uczniów,

2) informowanie właściwego organu samorządu terytorialnego o spełnianiu przez uczniów obowiązku nauki,

3) powiadomienie o zmianie w spełnianiu obowiązku nauki - w terminie do 14 dni od dnia powstania tych zmian.

VII. Sposoby gromadzenia danych :

1) dokumentacja wychowawcy klasy,

2) dokumentacja pedagoga szkolnego,

3) dziennik korespondencji.

Wykaz i opis sporządzonej dokumentacji (w przypadku ucznia niepełnoletniego):

1. Zapisy w dzienniku lekcyjnym dotyczące obecności, rozmów z uczniem oraz kontaktów z rodzicami.
2. Zapisy w dzienniku pedagoga szkolnego z rozmowy z uczniem.
3. Notatka z rozmowy pedagoga z rodzicami ucznia.
4. Kopia upomnienia wysłanego do rodziców zawierającego informację o nierealizowaniu przez dziecko obowiązku nauki.
5. Zapisy w dzienniku korespondencji o zawiadomieniu odpowiedniej jednostki samorządu terytorialnego (zgodnie z miejscem zamieszkania ucznia) o nierealizowaniu obowiązku nauki.

XXVI. Procedury usprawiedliwiania nieobecności ucznia w szkole.

1. Rodzice/prawni opiekunowie są zobowiązani do zapewnienia regularnego uczęszczania ucznia na zajęcia szkolne.
2. Wychowawca klasy usprawiedliwia nieobecności ucznia na zajęciach na podstawie:
  - zaświadczenia wystawionego przez służby medyczne o niezdolności do uczestnictwa w zajęciach;
  - pisemnej prośby rodzica o usprawiedliwienie, zawierającej własnoręczny podpis rodzica i uzasadnienie nieobecności;
  - zaświadczenia urzędowego wystawionego przez organ sądowniczy, instytucję publiczną itp. stwierdzającego, że nieobecność ucznia wynikała z istotnych społecznych przyczyn lub nieprzewidzianych zdarzeń;

- prośby rodzica o usprawiedliwienie nieobecności ucznia przekazanej w formie rozmowy telefonicznej;
  - zaświadczenia wystawionego przez zakład pracy, w którym uczeń odbywa praktyki.
3. Rodzice zobowiązani są do usprawiedliwienia nieobecności ucznia w terminie do 10- go dnia następnego miesiąca od zakończenia nieobecności. W przeciwnym wypadku nieobecności nie będą usprawiedliwione.
  4. Wychowawca klasy zobowiązany jest do przestrzegania procedur zwalniania i usprawiedliwiania godzin opuszczonych.
  5. Usprawiedliwienie nieobecności na zajęciach lekcyjnych odbywa się przez dokonanie zapisu w dzienniku elektronicznym. Stosuje się wówczas zapis „u” przy usprawiedliwionych godzinach.
  6. Wychowawca nie uznaje zwolnienia selektywnego tj. gdy uczeń jest obecny tylko na wybranych lekcjach.
  7. Pojedyncze nieobecności w ciągu dnia uważane są za godziny nieusprawiedliwione.
  8. Wychowawca może nie wyrazić zgody na zwolnienie z zajęć jeżeli zdarzają się one zbyt często lub istnieje uzasadniona konieczność.
  9. Osoba usprawiedliwiająca nieobecność ma obowiązek przechowywać dokumenty na podstawie których nastąpiło usprawiedliwienie nieobecności, do dnia zakończenia roku szkolnego lub w przypadku usprawiedliwienia ustnego odnotowuje ten fakt w swojej dokumentacji.

10. Spóźnienie do 15 minut na pierwszą godzinę lekcyjną, zgodnie z planem w danej klasie, odnotowywane jest jako spóźnienie symbolem „s”. W pozostałych przypadkach spóźnienia traktowane są jako nieobecność nieusprawiedliwiona.
11. W uzasadnionych przypadkach wychowawca klasy w/w nieobecności może usprawiedliwić.
12. Nieobecność ucznia w szkole nie zwalnia go z obowiązku nadrobienia zaległości szkolnych.
13. Wychowawca klasy zapoznaje rodziców i uczniów z procedurą przypominającą o konsekwencjach nieobecności usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych godzin lekcyjnych.
14. Dodatkową konsekwencją nieusprawiedliwionych godzin i spóźnień może być obniżenie oceny z zachowania.
15. W przypadku dużej ilości godzin nieusprawiedliwionych i braku współpracy rodzica (opiekuna) z wychowawcą (rodzic nie uczestniczy w zebraniach i konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne), rodzic otrzymuje informację przesłaną listem poleconym od wychowawcy, że uczeń nie realizuje obowiązku nauki. W sytuacji ucznia, który nie ukończył 18 –ego roku życia dopisuje się informację, że niespełnienie tego obowiązku skutkuje zawiadomieniem władz miasta, gminy (zgodnie z zamieszkaniem ucznia).
16. Przez niespełnienie obowiązku nauki należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca w co najmniej 50 % zajęć.

17. Rodzice zobowiązani są do systematycznej kontroli frekwencji swoich dzieci.

XXVII. Procedury postępowania w przypadku zamachów terrorystycznych związanych z podłożeniem materiałów wybuchowych.

1. Należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom (w przypadku zagrożenia dyrektor szkoły podejmuje decyzję o ewakuacji ludzi i mienia budynku).
2. Uniemożliwić dostęp osób postronnych do przedmiotów niebezpiecznych i wezwać Policję.
3. Informowanie sił policyjnych o rozkładzie pomieszczeń w obiekcie.
4. Wyznaczenie pracownika, który będzie przewodnikiem sił policyjnych.
5. Pod żadnym pozorem nie dotykać i nie przemieszczać niebezpiecznych przedmiotów i ładunków.
6. Należy zachować spokój i opanowanie aby nie dopuścić do paniki.

Wskazówki do prowadzenia rozmowy ze zgłaszającymi o podłożeniu „ bomby”

1. Nie odkładać słuchawki po przyjęciu zgłoszenia.
2. Podczas rozmowy zachować spokój i starać się uzyskać jak najwięcej informacji.
3. Tak prowadzić rozmowę, aby stworzyć możliwość zidentyfikowania (chociażby w przybliżeniu) sprawcy zamachu.
4. Należy ocenić : czas przyjęcia ostrzeżenia, płęć dzwoniącego, akcent, stan pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, tło rozmowy, itp.

Wtargnięcie napastnika na teren szkoły:

POWIADAMIENIE SŁUŻB RATOWNICZYCH O WTARGNIĘCIU UZBROJONEGO NAPASTNIKA

1.Telefoniczne alarmowanie – wybranie numeru alarmowego 112 lub 997, po zgłoszeniu się dyżurnego operatora spokojnie i wyraźnie należy podać:

miejsce zdarzenia,

rodzaj zdarzenia,

informacje o zagrożeniu życia i zdrowia ludzkiego,

liczbę napastników,

opis wyglądu napastników

ilość i rodzaj broni,

liczbę ofiar i gdzie je widziano,

imię i nazwisko zgłaszającego,

numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu,
najszybszą/najbezpieczniejszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia.

Po powiadomieniu nie należy odkładać słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia. Przyjmujący może zażądać: potwierdzenia zgłoszenia poprzez oddzwonienie, wykonania polecenia/instrukcji, dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać.

2.Jeżeli sytuacja nagle się zmieni, należy szybko o tym powiadomić operatora numeru 112 lub 997.

3.Po przybyciu na miejsce służb, jeżeli to możliwe, należy przekazać dodatkowe informacje, tj.:

ile osób opuściło budynek,
ile osób zostało w budynku i na jakich poziomach,
pokazać plany budynku i drogi ewakuacji,
gdzie ostatnio był widziany agresor,
czym przyjechał lub skąd przyszedł napastnik.

Zasady postępowania osób przebywających na terenie placówki oświatowej na wypadek wtargnięcia napastnika.

1. Ucieczka z zagrożonego rejonu drogą ewakuacji, poza rejon zagrożenia.
2. Ewakuacja tylko w przypadku bezpośredniej bliskości wyjścia, z dala od źródła zagrożenia. W przypadku zarządzenia ewakuacji: zostaw wszystkie swoje rzeczy w miejscu, gdzie się znajdują, korzystaj z wyznaczonej drogi ewakuacji, po drogach ewakuacyjnych poruszaj się szybko, unikaj blokowania ruchu, zatrzymywania się, czy też gwałtownego napierania na poruszających się z przodu. Podczas ewakuacji: zachowaj ciszę, spokój, rozwagę, udzielaj pierwszej pomocy w miejscu bezpiecznym, jedynie wtedy, gdy nie ma to wpływu na własne bezpieczeństwo, ostrzegaj o niebezpieczeństwie, w przypadku opadów deszczu, śniegu lub panującego zimna, przeprowadź młodzież do innego wcześniej ustalonego obiektu. Jeżeli bezpieczna ewakuacja nie jest możliwa: zamknij drzwi, zastaw drzwi ciężkim meblem, ławkami, wyłącz wszystkie światła, wyłącz/wycisz wszystkie urządzenia elektroniczne, połóż się na podłodze z dala od drzwi i okien, zachowaj ciszę, jeżeli jest to możliwe udzielaj pierwszej pomocy poszkodowanym, nie otwieraj nikomu drzwi – służby ratownicze zrobią to same.

Gdzie szukać pomocy w sytuacjach zagrożenia:

Policja – 997

Pogotowie Ratunkowe - 999

Straż Pożarna - 998

Straż Miejska - 986

Centrum Zarządzania Kryzysowego - (0 44) 649 03 50

Telefon Zaufania - 988

Pogotowie Energetyczne - 991

Pogotowie Gazowe - 992

Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne - 994

Telefon alarmowy - 112